

Daniel Imriška SDB * Dušan Vilhan SDB * František Kubovič SDB * Peter Kanský SDB * Vladimír Sopkanič SDB * Andrej Kosnáč * Beata Drobná * Daniela Polakovičová * Eva Volajová * Hana Ondrušová * Jozef Peržel * Lukáš Schmidt * Mária Grebečiová * Mária Mydlová * Mária Ondrušová * Matej Mydla * Matej Palenčár * Michal Chlebiš * Michal Staňák * Miroslava Vizváryová * Pavol Sendek * Radoslav Polakovič * Veronika Drobná * Antalková Lucia * Baginova Alžbeta * Čambalová Dominika * Čechová Dária * Červáková Valentína * Danišovič Jozef * Dobiáš Šimon * Drábová Viktória * Dubajová Katarína * Fillová Juliana * Guba Adrián * Halarnová Petronela * Hatiar Filip * Hennel Jakub * Hennelová Daniela * Holásková Zuzana * Holubová Alžbeta * Hoos Dominik * Horáček Boris * Horváth Gabriel * Horváthová Kristína * Hošťák Andrej * Jakubcová Ivana * Kakasová Monika * Kalivoda Lukáš * Koiš Igor * Kollár Marek * Kosnáčová Klaudia * Krajči Matej * Krajčovič Stanislav * Krnáč Ján * Krnáčová Pavla * Letašiová Lucia * Lipták Jakub * Maco Martin * Mateašáková Klára * Mullerova Martina * Mydlová Martina * Nagy Eugen Michal * Noga Jozef * Otrubová Natália * Pavlovič Matej * Perneschová Kristína * Pikna Michal * Pilátová Miroslava * Pirošková Veronika * Pirošková Viktória * Poláček Peter * Poláček Tomáš * Prášil Róbert * Priczelova Jana * Priczelova Lenka * Priečková Anna * Rosival Patrik * Rozinaj Filip * Seppová Lucia * Sís Miloš * Strížencova Lucia * Ščepánková Timea * Šimková Zuzana * Šoka Šimon * Šotkovská Ľubica * Španková Michaela * Šrubařová Dominika * Šubová Frederika * Trenčanová Katarína * Vančo Radoslav * Vaňová Veronika * Vizváry Michal * Zagožožon Nina *

Letný tábor STREDOŠKOLÁKOV

26.7. – 1.8. 2010

Tajov, hotel Lesák

Saleziánske mládežnícke stredisko
Miletičova - Bratislava

Letný tábor STREDOŠKOLÁKOV
26.7. – 1.8. 2010, Tajov, hotel Lesák

Anjel Pána

Anjel Pána zvestoval Panne Márii a ona počala z Ducha svätého.

Zdravas', Mária...

Hľa služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.

Zdravas', Mária...

A slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami.

Zdravas', Mária...

Oroduj za nás, svätá Božia

Rodička.

Aby sme sa stali hodni Kristových prisľúbení.

Modlime sa

Bože, z anjelovho zvestovanie vieme, že tvoj Syn, Ježiš Kristus, sa stal človekom;

prosíme ťa, vlej nám do duše svoju milosť, aby nás jeho umučenie a kríž priviedli k slávnemu vzkrieseniu.

Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

Vzývanie Ducha Svätého

Príď, Duchu Svätý, naplň srdcia svojich veriacich a zapáľ v nás oheň svojej lásky.

Zošli svojho Ducha a všetko bude stvorené.

A obnovíš tvárnosť zeme.

Modlime sa.

Večný Bože, ty osvecuješ srdcia veriacich svetlom Ducha Svätého; daj, prosíme, aby sme v tomto Duchu poznávali, čo je správne, a vždy sa radovali z jeho útechy a posily. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

Pod tvoju ochranu

Pod tvoju ochranu sa utiekame, svätá Božia Rodička, neodvracaj zrak od našich prosieb, pomôž nám v núdzi a z každého nebezpečenstva nás vyslobod', ty Panna slávna a požehnaná. Amen.

Čo povie dieťa keď má:

- 5 r.: Od radosti vykrikuje:
Môj otec dokáže všetko.
- 7 r.: Ocino je hrdina a vie veľmi veľa.
- 12 r.: Mám zvláštneho otca.
O mnohých veciach nemá ani potuchy.
- 14 r.: Môj otec je staromódny.
Je to s ním beznádejné.

- 20 r.: Je to jasné. Foter je v inej časovej zóne.
- 25 r.: Možno by môj otec mohol o tom niečo vedieť.
- 35 r.: Stíšme sa, skúsme si vypočuť otcov názor.
- 60 r.: Zaujímalo by ma, čo by si o tom myslel otec.
- 70 r.: Rád by som sa o tom porozprával s otcom.

odpustenie - otvorenie sa - priestor - komunikácia - služba - láska

1. odpustenie (Genezis 42, 18-28)

*Príbeh o Jozefovi je veľmi známy. **Bratia žiarlili** na svojho najmladšieho brata a tak ho jedného dňa **predali** za dvadsať strieborných **do otroctva**. On sa však postupne z otroctva dostal až ku faraónovi, ktorý ho ustanovil za správcu nad celou Egyptskou krajinou. V čase hladu **prišli jeho bratia, ktorí ho kedysi chceli zabiť** (no nakoniec ho predali do otroctva) kúpiť do Egypta obilie. Jozef ich spoznáva a skúša.*

Na tretí deň im Jozef povedal: "Ak chcete žiť, musíte to urobiť! Ja som taký, ktorý sa bojí Boha. Ak ste počestní ľudia, nech ostane jeden z vašich bratov v dome vášho väzenia a vy si naberte pre svoju hladujúcu rodinu obilie a choďte! Ale svojho najmladšieho brata privedte ku mne, aby sa dokázalo, že sú vaše reči pravdivé, a aby ste neprišli o život." Oni urobili ako rozkázal, a medzi sebou si vraveli: "Veru **previnili sme sa proti svojmu bratovi**. Videli sme úzkosť jeho duše, keď nás úpenlivo prosil, ale my sme nepočúvali. Za to doľahlo na nás toto trápenie." A Ruben im vyčítaval takto: "Nevravel som vám: Nepreviňte sa proti chlapcovi! No vy ste nechceli ani počuť. Hľa, teraz sa vyžaduje od nás jeho krv!" Oni však nevedeli, že Jozef im rozumie, lebo (obyčajne) bol pri nich tlmočník. **I odvrátil sa od nich a plakal**. Potom sa obrátil k nim a zhováral sa s nimi. Nato dal spomedzi nich chytiť Simeona a pred ich očami ho dal zviazať. Potom Jozef rozkázal, aby im vrecia naplnili obilím, aby každému jeho peniaze vložili do jeho vreca a aby im dali aj potravu na cestu. Keď im takto pripravili, oni naložili obilie na svoje osly a odišli odtiaľ. Tu jeden z nich otvoril vrece, aby v nocľahárni nakrmil svojho osla, a zbadal svoje peniaze. Boli tam na vrchu vo vreci. I povedal svojim bratom: "Našli sa moje peniaze! Tu v mojom vreci!" Trpeli od údivu, s chvením hľadeli jeden na druhého a hovorili: "Prečo nám to Boh urobil?!"

*Jozefa predali do otroctva jeho najbližší, keď ich videl naposledy, usilovali sa ho zabiť. A keď ich opäť stretáva neláme nad nimi palicu, **nesnaží sa pomstiť, nevyčíta, ale plače a odpúšťa**. Ešte stále je to jeho rodina a on sa **rozhodne opäť začať budovať vzťahy**. Dobrú stavbu možno ale postaviť iba na dobrých základoch. Ak v našich vzťahoch so súrodencami, rodičmi, priateľmi, niečo škripe, ak nie sú také ako by sme chceli, také aké by mohli a mali byť, je potrebné začať s ich uzdravením, je **potrebné nájsť v sebe silu odpustiť, ale i požiadať o odpustenie**.*

**Dnes večer už je príliš neskoro vyťahovať minulosť na svetlo.
Sme ako jeden, ale nie sme rovnakí.
Musíme sa niest' navzájom, podopierať jeden druhého.
(U2, One)**

Signum Crucis

In nómine Patris et Filii et Spíritus Sancti. Amen.

Pater Noster

Pater noster, qui es in calis: sanctificétur Nomen Tuum: advéniat Regnum Tuum: fiat volúntas Tua, sicut in calo, et in terra.
Panem nostrum cotidiánum da nobis hódie, et dimítte nobis débíta nostra, sicut et nos dimíttimus debítóribus nostris. Et ne nos indúcas in tentatiónem; sed líbera nos a Malo. Amen.

Ave, Maria

Ave, Maria, grátia plena, Dóminus tecum.
Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui, Iesus.
Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc et in hora mortis nostra. Amen.

Gloria Patri

Glória Patri et Fílio et Spíritui Sancto.
Sicut erat in princípio, et nunc et semper et in saecula saculórum. Amen.

Ahoj! = Ad honorem Iesu!
Christus mansionem benedicat.
(20-C+M+B-10)
Ave, maris stella!
Verba movent, exempla trahunt.
Amor vincit omnia.
Actio – sacrificium – caritas.

Znak kríža

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen.

Otče náš

Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príd' kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný, daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom, a neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého. Amen.

Zdravas, Mária

Zdravas', Mária, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod života tvojho, Ježiš.
Svätá Mária, Matka Božia, pros za nás hriešnych teraz i v hodinu smrti našej. Amen.

Sláva Otcu

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému,
ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky, i na veky vekov. Amen.

Na česť, ku cti Ježišovi.
Kristus nech žehná (tomuto príbytku).
Buď pozdravená hviezda mora.
Slová pohýňajú, príklady tiahnu.
Láska všetko premáha.
Práca – obeta – láska.

Formulky úkonu kajúcnosti

Zmiluj sa nad nami Pane.

Lebo sme sa prehrešili proti tebe.

Ukáž nám, Pane, svoje milosrdenstvo.

A daj nám svoju spásu.

Nech sa zmiluje nad nami všemohúci

Boh, nech nám hriechy odpustí

a privedie nás do života večného.

Amen.

Pane Ježišu, ty si bol poslaný

uzdraviť skrúšených srdcom:

Pane, zmiluj sa. - *Pane, zmiluj sa.*

Ty si prišiel volať hriešnikov:

Kriste, zmiluj sa. - *Kriste, zmiluj sa.*

Ty sedíš po pravici Otca, aby si nás zastával:

Pane zmiluj sa. - *Pane, zmiluj sa.*

Nech sa zmiluje nad nami všemohúci

Boh, nech nám hriechy odpustí

a privedie nás do života večného.

Amen.

Pred spytovaním svedomia

Príď Duchu Svätý, zapáľ mi v srdci

oheň svojej lásky, osviet mi rozum,

aby som poznala svoje previnenia,

úprimne ich oľutovala a tak dosiahla

Božie milosrdenstvo. Amen.

Po spytovaní svedomia

Ježišu môj, milosrdenstvo! Posilni ma,

najlepší a najdobrotivejší Ježišu,

svojou účinnou milosťou, aby som

neupadla do chýb. Posilni mi vôľu, aby

som napredovala v láske a čnosti.

Moja najmilšia Matka Mária i moji svätí

patróni, pomôžte mi vykročiť na pevnú

cestu, aby som už neupadala do

hriechu. Vedzte ma k dobrému, stojte pri

mne teraz i v hodinu mojej smrti. Amen.

Zvláštny úkon ľútosti

Odpusť mi moje hriechy, Pane,

odpusť mi moje hriechy – hriechy

mojej mladosti, hriechy mojich úst,

hriechy môjho veku, hriechy mojej

duše, hriechy môjho tela, hriechy

mojej nečinnosti, moje vážne

úmyselné hriechy, hriechy, ktorých

som si vedomá, hriechy, ktoré som tak

dlho tajila a ktoré sú teraz skryté mojej

pamäti. Úprimne ľutujem každý

hriech, smrteľný i ľahký, ľutujem

všetky hriechy od detstva až po

súčasnosť. Viem, že moje hriechy

zranili Tvoje láskyplné Srdce. Môj

Spasiteľ, osloboď ma z pút zla skrze

najbolestnejšie utrpenie a umučenie

môjho Vykupiteľa. Ježišu, zabudni

a odpusť, aká som bola. Amen.

Modlitba sv. Františka o pokoj

Pane, urob ma nástrojom svojho

pokoja. Daj, aby som vnášala lásku,

kde panuje nenávisť; odpustenie, kde

sa množia urážky; jednotu, kde vládne

nesvornosť. Daj, aby som prinášala

pravdu tým, čo blúdia; vieru tým, čo

pochybujú; nádej tým, čo si zúfajú;

svetlo tým, čo tápu vo tmách; radosť

tým, čo smútia. Pane, daj, aby som sa

snažila skôr potešovať iných, než aby

mňa potešovali; skôr chápať iných,

než aby mňa chápali; skôr milovať

iných, než aby mňa milovali. Pretože

len keď dávame – nadobúdame; len

keď zabúdame na seba –

nachádzame seba samých; len keď

odpúšťame - dostáva sa nám

odpustenia; len keď odumierame

s e b e – p o v s t á v a m e

k večnému životu. Amen.

Body na uvažovanie:

- Čo naplňa moje srdce - láska, alebo výčitky – voči bratovi, sestre, otcovi, mame...?
- Čo moje zranenia, ktoré mi spôsobili, či už chtiac, alebo nechtiac, vedome, či nevedome – dokážem odpustiť, *ako i nám odpúšťa Boh?*
- Čo zranenia, ktoré som spôsobila ja? Mám v sebe silu prísť, porozprávať sa, požiadať o odpustenie?

Úloha:

- ✓ Skús si dnes nájsť chvíľu pre seba, nahliadnuť do svojho vnútra, skús zistiť **čo ťa najviac trápi v tvojom vzťahu s rodičmi** a čo s tým môžeš urobiť, čo s tým urobíš.

Poznámky:

Zlé oko a zlé svedomie nestrpí svetlo. (ľudová múdrosť)
Čo ti to pomôže nemať svedka? Ved' máš svedomie! (Seneca)

2. otvorenie sa (Prvá kniha Samuelova 1, 9-18)

*V nasledujúcom príbehu sa spomína Anna, jedna z dvoch manželiek Elkána, ktorá však bola neplodná a preto **musela znášať mnohé urážky** od druhej manželky svojho muža. Anna sa modlila, aby jej Boh dal syna, On vypočul jej modlitbu a dal jej Samuela, ktorý sa stal prorokom, sudcom Izraela a ktorý pomazal za kráľa Šaula a neskôr i Dávida.*

Po jedle a nápoji v Šíle vstala (a išla pred Pána). Veľkňaz Héli sedel v kresle pri verajach Pánovho chrámu. Ona sa v trpkosti svojej duše modlila k Pánovi a horko plakala. A urobila takýto sľub: "Pane zástupov, ak láskavo zhliadneš na biedu svojej služobnice a spomenieš si na mňa, ak na svoju služobnicu nezabudneš a dáš svojej služobnici mužského potomka, darujem ho po všetky dni jeho života Pánovi a britva sa jeho hlavy nedotkne."

Keďže jej modlitba trvala dlho, Héli jej pozoroval ústa. Anna si totiž hovorila v srdci, iba pery sa jej pohybovali, ale jej hlas nebolo počuť, takže **Héli ju pokladal za opitú**. Preto ju Héli oslovil: "Dokedy budeš opitá? Vytriezvejže už!" **Anna mu odvetila**: "Nie, môj pane! Som žena, ktorá má ťarchu na duši. Víno a opojný nápoj som nepila, len dušu som si vyliala pred Pánom. Nepokladaj svoju služobnicu za belialovu dcéru, lebo som od prekypujúcej bolesti a trpkosti hovorila tak dlho!" Nato jej Héli povedal: "**Chod' v pokoji a Boh Izraela nech splní tvoju prosbu**, ktorú mu predkladáš." Povedala mu: "Kiežby tvoja služobnica našla milosť v твоjich očiach!" Žena potom išla svojou cestou, jedla a tvár už nemala zronenú.

Héli nevedel**, prečo je žena v chráme, nevedel čo sa odohráva v jej vnútri. Keďže sa modlila v duchu a videl iba jej pohybujúce sa pery, myslí si, že je opitá a preto k nej tak i pristupuje. Mohla sa uraziť, mohla na neho nakričať, alebo iba bez slova odísť s pocitom krivdy v srdci. No **ona sa rozhodla pootvorit' svoje vnútro**, dať Hélimu nahliadnuť do svojho srdca a v pokoji mu vyrozprávala svoje trápenie. **A veľkňaz Héli, vidiac ako sa veci majú, ju upokojuje** slovami "Chod' v pokoji a Boh Izraela nech splní tvoju prosbu..." ". **A Boh jej prosbu naozaj splnil.

Body na uvažovanie:

- Ako je to s mojou láskou voči rodičom?
- Lásku nestačí iba mať, lásku treba i vedieť prejavit' a prejavit' – slovom, ale i skutkom. Za posledné dva týždne, koľko prejavov lásky voči rodičom by som narátala?

Úloha:

- ✓ Počas týždňa si určite nazbierala veľa podnetov, pokús si pripraviť darček / pozornosť pre rodičov a nájsť vhodnú príležitosť, aby si im ich odovzdala.

Poznámky:

Keď niekto zažije zážitok komunikácie s niekým, kto ho prijíma, aj on sám zatúži takýto zážitok sprostredkovať iným a otvorí sa. Zistí, že žiť „za fasádou je ťažšie a zložitejšie.

(C.R.Rogers)

6. láska (Prvý list Korint'anom 13, 1-13)

*V 12. kapitole Pavol uvádza dôkazy o tom, že Korintania mali nedostatok lásky, v 13. kapitole vysvetľuje, čo je skutočná láska, a v 14. kapitole ukazuje, ako sa láska prejavuje. Láska je dôležitejšia než všetky duchovné dary, ktoré cirkev vlastní. Veľká viera a divotvorná moc dokázu bez lásky len veľmi málo. **Láska spôsobuje, že naše činy a dary sú užitočné. Hoci ľudia majú rôzne dary, láska je dostupná každému.***

Hymnus na lásku - Keby som hovoril ľudskými jazykmi aj anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som ako cvendžiaci kov a zuniaci cimbal. A keby som mal dar prorocstva a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol. A keby som rozdal celý svoj majetok ako almužnu a keby som obetoval svoje telo, aby som bol slávny, a lásky by som nemal, nič by mi to neosožilo. Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá; nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanikne. Proroctvá prestanú, jazyky zamĺknu a poznanie pominie. Lebo poznávame len sčasti a len sčasti prorokujeme. Ale keď príde to, čo je dokonalé, prestane, čo je len čiastočné. Keď som bol dieťa hovoril som ako dieťa, poznával som ako dieťa rozmýšľal som ako dieťa. Keď som sa stal mužom, zanechal som detské spôsoby. Teraz vidíme len nejasne, akoby v zrkadle; no potom z tváre do tváre. Teraz poznávam iba čiastočne, ale potom budem poznať tak, ako som aj ja poznaný. A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska.

*Hrad je postavený z rôznych kameňov, to čo ho ale spája, čo ho robí hradom a nie kopou kameňov je malta. **Rodinu tvoria rôzni ľudia, rôzni vekom, povahou, svojou úlohou v rodine... to čo ich spája, by mala byť vzájomná láska.** Dietrich Bonhoeffer napísal: „Kto miluje komunitu, ten ju ničí; kto miluje bratov, komunitu buduje.“ I rodina je akousi komunitou, ktorú navyše spájajú pokrvné väzky. Ak ju však nespája naša láska ku každému jednému jej členovi... mame, otcovi, sestre, bratovi, starým rodičom... je ešte skutočnou rodinou?*

Láska je vo svojej podstate darovanie sa tomu, koho milujeme. Je to ochota prinášať pre neho obeť, strácať z lásky, dokonca obetovať sa z lásky. Láska nie je cit, je to bytostný postoj a rozhodnutie človeka. Človek nemiluje preto, že niečo cíti, ale preto, že sa rozhodol milovať!

Body na uvažovanie:

- Ako reagujem, keď sa mi niekto prihovorí?
- Čo ak sa mi prihovorí otec, matka, ak sa pokúša nahliadnuť do môjho vnútra, do toho môjho sveta?
- Vedia moji rodičia čím žijem? Mám k nim dôveru? Dokážem im otvoriť svoje srdce?

Úloha:

- ✓ **Človek sa človekom rodí, ale i stáva** a to i človekom otvoreným, schopným zdieľať svoje vnútro. Nepríde to samé od seba, treba na tom popracovať. Skús sa dnes s niekym porozprávať, **skús mu poodhaliť svoje vnútro**, čím žiješ, možno s niekym v skupinke, s animátorom, saleziánom...

Poznámky:

Láska vyžaduje schopnosť a zrelosť prijať záväzok, ktorý presahuje náš život a ktorému svoj život zasväcujeme.

3. priestor (Prvá kniha kráľov 19, 9-14)

Keď prorok Eliáš utekal pred prenasledovateľmi, ukryl sa v jaskyni. Tu sa mu prihovoral Pán.

Tam vošiel do jaskyne a prenocoval v nej. Tu ho oslovil Pán a spýtal sa ho: "Čo tu robíš, Eliáš?" On odpovedal: "Plný som horlivosti za Pána Boha zástupov! Veď synovia Izraela opustili tvoju zmluvu, tvoje oltáre zborili a tvojich prorokov pobili mečom. Ja sám som ostal, za mojím životom však sľedia, chcú mi ho vziať." On mu povedal: "Vyjdi a postav sa na vrchu pred Pána! Práve prechádzal Pán. Pred Pánom išiel vietor, veľký a prudký, ktorý trhá vrchy a láme skaly. Ale Pán nebol vo vetre. Po vetre zemetrasenie, ale Pán nebol v zemetrasení. Po zemetrasení oheň, ale Pán nebol v ohni. A po ohni tichý, lahodný šum. Keď to Eliáš počul, zahalil si tvár plášťom, vyšiel a zastal pri vchode do jaskyne. Vtom prehovoril k nemu akýsi hlas a pýtal sa: "Čo tu robíš, Eliáš?" Odpovedal: "Plný som horlivosti za Pána, Boha zástupov.

Všemohúci a večný Boh sa zhovára s človekom, ktorí dnes je tu a zajtra už možno bude ležať v zemi mŕtvy, ktorý v porovnaní s ním nie je ani zrnkom piesku na púšti. No neprichádza v hluku vetra, nedáva svoj príchod najavo ničéním všetkého čo je naokolo. Prichádza v tichom, lahodnom šume, aby oslovil Eliáša.

*Mnohokrát ako by sme sa báli pokoja a ticha, ktoré sú potrebné pre komunikáciu. Necháme sa vyrušovať všetkým navôkol – MP3, TV, rádio, telefonáty, internet, chaty... akoby nám nezáležalo na skutočnej komunikácii, na skutočnom stretnutí dvoch osôb, akoby sme sa báli ostať sami s tým, s kým komunikujeme, akoby sme sa báli že nás bude počuť. Na komunikáciu nestačí iba otvorenosť, **nestačí iba výst' zo svojej jaskyne, je potrebné sa i stíšiť**, vytvoriť vhodný priestor aby sme nie len chceli, ale i mohli komunikovať.*

Častokrát, ak rozprávame tichšie, hlasy napodiv počuť lepšie.

Body na uvažovanie:

- S akou ochotou doma pomáham? Pomáham vôbec?
- Čo mi najviac „bráni“ tráviť viac času s rodičmi, čo je tým mojím obyčajom, ktorý mi „nedovoľuje“ plniť Božie príkazy.
- Viem požiadať rodičov o radu a pomoc, dokážem túto radu a pomoc i prijať, alebo si poviem „ja to viem lepšie“?

Úloha:

- ✓ Snaž sa dnes nachádzať **príležitosť niekomu pomôcť**, poradiť, poslúžiť, ale **i požiadať iného o pomoc** a radu.

Poznámky:

5. služba (Evanjelium podľa Marka 7, 8-13)

*Text z Markovho evanjelia zachytáva, podobne ako predchádzajúci, Ježišove účinkovanie v Galilei a okolitých krajoch. Židia zachovávali mnohé **tradície a predpisy**, ktoré nezriedka **povyšovali i nad Boží zákon**. V nasledujúcom texte Ježiš napomína farizejov a zákonníkov, že používajú Boha ako výhovorku, aby nemuseli pomáhať svojim príbuzným, najmä rodičom, hoci Boží zákon zvlášť hovorí, že si máme ctiť otca i matku.*

Božie prikázanie opúšťate a držíte sa ľudských obyčajov." A hovoril im: „Šikovne viete zrušiť Božie prikázanie, aby ste si zachovali svoje obyčaje. Lebo Mojžiš povedal: »Cti svojho otca i svoju matku« a: »Kto by zlorečil otcovi alebo matke, musí zomrieť.« Vy však hovoríte: »Keď človek povie otcovi alebo matke: Korban, čo znamená, že všetko, čím by som ti mal pomáhať, je obetný dar,« už mu nedovolíte nič urobiť pre otca alebo pre matku. A rušíte Božie slovo pre svoje obyčaje, ktoré si odovzdávate. A mnoho iných podobných vecí robíte."

*Rozhovor často prichádza úplne spontánne najmä pri spoločne strávených chvíľach, či už ide o chvíle oddychu, alebo spoločnej práce. To si však vyžaduje ochotu zabúdať na seba a myslieť viac na iných, možno práve na rodičov a súrodencov. Snád' preto sa nám omnoho **ľahšie žije samým** (hoci obklopení rodinou a priateľmi), radšej **robíme niečo pre druhých a s nimi len vtedy, keď sa nám chce**. Pre rodičov však možno spraviť i viac ako „iba“ im pomáhať. **Prosba o pomoc alebo akúkoľvek službu, najmä zo strany detí, ktoré „všetko vedia a vystačia si samé“ môže dojať omnoho viac, než ochota poslúžiť alebo výst' v ústrety.***

"Malo by byť menej rozprávania, nabádanie k cieľom ešte nie je dosahovaním cieľov.

**Čo teda urobíš? Zober metlu a vyčisti niekomu dom.
Tým hovoríš dostatočne...."**

Matka Tereza

**V tomto živote nemôžeme robiť veľkolepé veci.
Môžeme robiť len malé veci s veľkou láskou."**

Matka Tereza

Body na uvažovanie:

- Mám rada hluk, alebo ticho? Čoho je viac v mojom živote?
- Dokážem dať druhým šancu na komunikáciu? Dokážem vstať od počítača, vypnúť hudbu, film...keď ku mne príde brat, sestra, mama, otec...?
- Koľko priestoru na rozhovor so mnou dávam svojim rodičom?

Úloha:

- ✓ Skús dnes **dať viac priestoru druhým** – skús skôr počúvať iných ako hovoriť, nájsť si chvíľu ticha na rozhovor s Bohom...

Poznámky:

4. komunikácia (Evanjelium podľa Matúša 12, 33-37)

Nasledujúci text je z Matúšovho evanjelia. Zachytáva Ježišove slová počas účinkovania v Galilei, kde bojoval proti nevere Židov.

Vypestujte dobrý strom a bude dobré aj jeho ovocie, alebo zasad'te zlý strom a bude zlé aj jeho ovocie. Lebo strom možno poznať po ovocí. Hadie plemeno, ako môžete hovoriť dobre, keď ste zlí? Veď **z plnosti srdca hovoria ústa**. Dobrý človek vynáša z dobrého pokladu dobré veci a zlý človek vynáša zo zlého pokladu zlé. No hovorím vám: Ľudia sa budú v deň súdu zodpovedať z každého daromného slova, ktoré vyslovia. Lebo podľa svojich slov budeš ospravedlnený a podľa svojich slov budeš odsúdený."

*V komunikácii s rodičmi, ale i učiteľmi, kňazmi... **nám často bráni strach**. Strach povedať to, čo mám naozaj na srdci, o čom premýšľam, hovoriť slobodne jazykom ktorým zvyknem hovoriť, slová ktoré bežne používam, hovoriť o témach o ktorých sa najčastejšie zhováram. Prečo?*

***Z mojich úst vychádza to, čím je naplnené moje srdce**. Ak mám obavy slobodne komunikovať s kýmkoľvek, vrátane rodičov, možno podvedome cítim, že to, čím žijem, čím sýtim svoje srdce a čo z neho i vychádza, nie je práve tým dobrým ovocím. Ak chcem vyčistiť riekku, musím začať od prameňa, ak chcem zmeniť svoje slová, musím začať vo svojom srdci.*

***Tu a teraz** je ten správny čas začať formovať svoje srdce – možno jeho očistením vo sviatosti zmierenia, možno pevným predsavzatím dať svojmu životu jasný smer, vyplniť aspoň časť voľného času niečím, čo mi pomôže meniť sa na dospelú, zrelú kresťanku a občianku. Teraz je čas rozhodnúť sa začať rozvíjať svoje dary – na krúžku, stretku...*

Body na uvažovanie:

- Aké slová najčastejšie vychádzajú z mojich úst, aké témy vyplňajú moje rozhovory s priateľkami?
- Aká je moja komunikácia s rodičmi? Pri ich otázkach „Ako bolo v škole, na výlete...? Ako sa máš...? Čím žiješ...?“ dokážem rozvinúť debatu, alebo si „vystačím“ s jednoslovnou odpoveďou?
- Ako a s kým trávim svoj voľný čas = čím nalňam svoje srdce?

Úloha:

- ✓ Snaž sa dnes **viac si uvedomovať slová**, ktoré vychádzajú z tvojich úst a ich význam.

Poznámky:

**Počúvanie je dôležitejšie než rozprávanie,
pretože očisťuje myseľ od vopred formulovaných
názorov či predsudkov.
Znamená byť ochotný uvážiť názor druhého
a v prípade, že je tento názor lepší než ten,
ktorý sme zastávali doposiaľ,
mať dostatok skromnosti a zároveň veľkomyselnosti
k jeho akceptovaniu.
(J.Adair)**